

SIMAV informeert...

Nationale molendag

Nationale Molendag op zaterdag 13 mei (Zondag 14 mei) Als u eens een molen in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden wilt bezoeken en van binnen wilt bekijken (behalve als het woongedeelte privé is verhuurd) dan is Nationale Molendag een prima gelegenheid. Dit jaar vindt deze dag plaats op zaterdag 13 mei en zijn vrijwel alle SIMAV-molens geopend voor publiek. Leuk voor kinderen Nationale Molendag is vooral erg leuk voor kinderen. Van dichtbij kun je zien hoe een molen werkt. Bij poldermolens zie je hoe het scheprad of de vijzel het water omhoog maalt of pompt. De molen beleef je pas als je binnen bent. Je kent de molen vast wel van één van jouw dagelijkse routes naar school, werk of familie en vrienden. De molens zijn beeldbepalend in de streek. Maar deze monumenten beleef je pas echt, wanneer je binnen bent. Gratis Molenkleurboekje Voor de allerkleinsten ligt op elke opengestelde molen een GRATIS molenkleurboekje klaar (zolang de voorraad strekt). Dit boekje staat vol met mooie kleurplaten waarmee zij de verschillende molentypen leren ontdekken. Kinderen kunnen ook meedoen aan een (landelijke) kleurwedstrijd. De Hollandsche Molen, de landelijke stichting, belooft de mooiste kleurplaat met een molenbezoek voor de hele schoolklas van de winnaar. Gorinchemse Molens De Gorinchemse molens, sinds januari van dit jaar onderdeel van de SIMAV-molens, zijn ook alle vier geopend op zaterdag. Molen De Hoop, de korenmolen bij de Dalempoort, ook op zondag 14 mei. Van harte welkom op onze molens! Wij hopen op een mooie dag en een gunstige wind om de molens goed te laten draaien.



Beheer en onderhoud van onze molens

In het kader van de BRIM-subsidies van de RCE (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) zijn er diverse zogenaamde PIP-plannen in omloop. Dit zijn "Periodiek Instandhouding Plannen" die voor een periode van zes jaar gelden. Naast deze BRIM-subsidies wordt ook door de provincie Zuid-Holland en de inliggende gemeente de nodige gelden verstrekt. Voor het onderhoud aan de molens wordt per molen en per jaar globaal € 10.000,- aan subsidies verstrekt. Dit betekent, dat er ca. € 280.000,- per jaar aan onderhoud aan de molens wordt uitgegeven. Het zal duidelijk zijn, dat onze commissie blij is met deze gelden. Echter, om de molens in een goede staat van onderhoud te houden is meer nodig dan de toegekende subsidies. Met andere woorden, er zal op den duur een achterstand in het onderhoud ontstaan, die dan op een andere manier moet worden weg gewerkt. Dit vooruitzicht baart onze commissie de nodige zorgen.

Afgelopen jaar stonden vier molens gepland om geschilderd te worden. Het betreft de Boterslootse Molen, de Middelmolen, de Gelkenes Molen en de Oudewetering Molen. Aan deze molens is, voorafgaande aan het schilderwerk, het benodigde (en dit geval veelomvattend) onderhoud gepleegd. Ook is er bij alle andere molens groter of kleiner onderhoud verricht. Verder is er in het kader van de ARBO-wetgeving dit jaar de nodige aandacht besteed aan de afscherming en hekwerken van draaiende en bewegende delen van de molen. De provincie Zuid-Holland heeft medio 2016 aangekondigd, dat er een subsidieregeling voor Groot Onderhoud aan de molens is gemaakt. Van deze nieuwe regeling zal hoogstwaarschijnlijk de eerstvolgende jaren gebruik kunnen worden gemaakt. Het is een regeling die werkzaamheden wil subsidiëren, welke niet vallen onder het reguliere onderhoud en restauratiewerken. In dit jaar had de provincie hiervoor € 200.000,- beschikbaar gesteld. SIMAV heeft voor vier molens een aanvraag gedaan. Echter, helaas zijn allen afgewezen. Van de 24 aanvragen zijn er maar 6 gehonoreerd.

Onderhoud molenwoningen.

In de loop van dit jaar zijn de bewoonde molens geïnventariseerd en geïnspecteerd. Deze werkzaamheden hebben we uitgevoerd om een compleet beeld te krijgen van de onderhoudstoestand van de woningen en daarmee een beleid voor de komende jaren uit te stippelen.

Technische Commissie SIMAV

SIMAV informeert...

Ton van den Heuvel, molenaar korenmolen De Hoop

interview: Lucia Hubregtse

Bovenop de stadswal van het vestingstadje Gorinchem verrijst korenmolen De Hoop. Statig staat deze mooie ronde stellingmolen langs het water van de rivier de Merwede. Ooit stond er een andere molen. De oude geschiedenisboeken vertellen dat er in 1634 op deze plek een houten standerdmolen stond, in 1764 vervangen door een stellingmolen. De molen is altijd in gebruik geweest als korenmolen. Een lange en rijke historie kleeft aan het machtige bouwwerk. Enkele kanonnen staan als verdedigers naast de molen opgesteld, tevens als getuige van heftige perioden uit het verleden. Een bombardement in 1944 heeft blijvende schade aangericht maar tijdens de restauratie daarvan zijn onderdelen als de maalstoelen en de mengketel in oorspronkelijke staat gerestaureerd. Saillant detail: het staakijzer van

een van de maalkoppels draagt het jaartal 1634, het bouwjaar van de eerste molen. Dit ijzer heeft de brand van de molen in 1640 en de sloop van de tweede molen in 1764 overleefd en kan na ruim 380 jaar nog dienst doen!

Naam van de molen

Pas in 1879 kreeg deze molen zijn naam. Dat zou zo gekomen zijn; rond 1870 was een rentenier uit Den Bosch eigenaar van de molen die hij voor fl.500 per jaar verhuurde aan molenaar Hendrik Stellaard. In 1871 kocht de leerlooier Antony van de Water de molen over voor fl.6000 onder voorwaarde dat Stellaard mocht blijven malen voor hetzelfde huurprijs. Acht jaar later kon Stellaard de molen zelf kopen voor fl.9000,-. Hij hoopte het bedrag eruit te kunnen halen door de opbrengsten of de molen voor een hoger bedrag te verkopen. Dat hoopte hij en gaf daarmee de molen zijn naam. Helaas bracht de molen dat bedrag niet meer op. Tijdens industriële revolutie werden windmolens overbodig door de opkomst van stoommachines. Stellaards hoop was met de wind vervlogen, de naam is gebleven.



SIMAV informeert...



Molenaar Ton

Ton wacht ons op en tikt op zijn horloge; "Jullie zijn te laat!" We installeren ons in een verwarmd keukentje aan de tafel met een kop koffie. Ton van den Heuvel is vijf dagen per week te vinden in de molen. Vanuit zijn woonplaats Meerkerk overbrugt hij bij goed weer de 14 km ook regelmatig per fiets. In het vertrek zijn op een beeldscherm de weervoorspellingen bij te houden en staan her en der foto's en schilderijen van deze en andere molens. "Ik krijg nog al eens wat" verklaart Ton. Ook een bruidsfoto getuigt van een van de activiteiten die regelmatig plaats vinden op deze unieke locatie. Dat Ton ook wel eens bijzondere bezoekers ontvangt getuigt het verhaal dat met de opening van een symposium

is beschermvrouw van de Hollandse molen prinses Beatrix in de molen geweest. "Maar het was zo ineens dat ik niet goed wist wat ik moest zeggen. Maar daar heeft ze me gauw overheen geholpen, dat was zo gebeurd. Ze heeft zelfs nog een hapje en een drankje genomen wat ze anders nooit doet! Ze vertelde me nog over de molens van Soest, dat ze er van twee één aan het maken waren. Ja, ze had zich goed ingelezen!"

Hoe het allemaal begon..

"Een kameraad van mij die woonde op de Bonkmolen in Meerkerk, dus toen kwam ik er regelmatig. Ik had er toen geen tijd voor want ik ben altijd bij de brandweer geweest. Dan moet je á la minuut weg kunnen. Ik had zelfs geen tijd voor een sportvereniging. Pas na m'n pensionering is het begonnen. De jongens van de Vlietmolen hebben me eigenlijk gek gemaakt. Dat was op een poldermolen en daar gaat mijn hart wel naar uit, maar daar kom je bijna niet aan. Je mag er hooguit eens draaien, dat schiet niet op. Maar toen dit op m'n pad kwam heb ik het met beide handen aangegrepen en ik heb 't naar mijn zin! De molen was "op sterven na dood", hij was vuil. Je kon geen vlieg misstappen, zoveel lagen er. Ik heb het van liever lee opgeknapt". Zeven jaar geleden begon Ton op de molen bij Wim Van der Wal samen met drie andere brandweermannen de opleiding tot molenaar. Hij bleef als enige van de drie over. Tijdens de opleiding volgde Ton ook lessen bij Jan Mulder in de molen bij het ooievaarsdorp en op het laatst bij

Wim Meerkerk. "Ik heb dus drie opleiders gehad en in Kuilenburg examen gedaan". Vijf jaar mag Ton zich al molenaar van De Hoop noemen.

Drukke

"We doen veel met VVV hier" vertelt Ton "Vooral in de zomermaanden is er aanloop!" Weekenden met zonnig weer brengen veel fiets- en wandelrecreanten naar het stadje en via de wallen ook naar de molen. Maar ook schippers van plezierjachten komen langs. Tevens leveren cruiseschepen bezoekers. De historische vereniging maakt regelmatig gebruik van de molen en onder andere als trouwlocatie is dit zeventiende-eeuwse bouwwerk ook zeer geliefd. Zelf geniet Ton dagelijks van het uitzicht vanaf de stelling. Boven staan twee tuinstoelen. "Die staan al klaar! Als de zon lekker schijnt ga ik ervan genieten hier boven!" Geef hem eens ongelijk.

SIMAV informeert...

SIMAV Bezoekmolens ●

Regelmatig zijn onze molens te bezoeken. Korenmolen de Hoop in Gorinchem kunt u bijna elk weekend bezoeken, Onze bezoekmolens, buiten Gorinchem, zijn op 3 zaterdagen per maand geopend van 13.00 tot 16.00 uur.

Molen De Liefde, Nieuwe Veer 42, Streefkerk Deze korenmolen is nog compleet uitgerust met molenstenen. Onderin de molen is een tentoonstelling van de regionale kunstenaarsvereniging. Kom langs en geniet van de molen en het prachtige uitzicht over de rivier de Lek. De molen is geopend elke 1ste zaterdag van de maand (De komende maanden op 6 mei, 3 juni, 1 juli en 5 augustus).

Westermolen, Nieuwpoortseweg 1, Langerak De Westermolen is een wipmolen. De molen is gemaakt om het water uit de polder te malen. Naast deze molen staat een oud dieselmolaal en een kleine molen (De Weidemolen). Kom langs en maak een bezoek terug in de tijd. Deze molen is geopend elke 3de zaterdag van de maand (De komende maanden op 20 mei, 17 juni, 15 juli en 19 augustus).

Korenmolen Jan van Arkel, Vlietskade 1004, Arkel Molen Jan van Arkel is een grote stellingmolen. In 1851 is de molen op deze plaats gebouwd. De molen kan nog graan malen. Deze molen is geopend elke 4de zaterdag van de maand (De komende maanden op 27 mei, 17 juni, 22 juli en 26 augustus).

Molen De Hoop, Dalemwal 3, Gorinchem Deze ronde stenen stellingmolen is een korenmolen. Sinds 2017 is deze molen met nog drie andere Gorinchemse molens bij de SIMAV molenstichting gekomen. Geniet van het prachtige uitzicht over de rivier, Slot Loevestein, Woudrichem en de stad Gorinchem. Deze molen is elke zaterdag van 10.00-17.00 uur geopend en elke zondag van 11.00-16.00 uur

Molenexpositie in Museum Het Regthuys

Sinds 21 januari is in het Museum Het Regthuys in Giessenburg een fraaie expositie ingericht over molens en het leven van de molenaar. Aanleiding was het jubileum 60 jaar Molenstichting SIMAV. Een deel van de inrichting is uitgeleend door onze molenstichting. Heeft u de expositie nog niet bezocht, u heeft nog de kans t/m 20 mei a.s. Het museum is open op woensdag-en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur. Groepen op afspraak. Deze expositie, onder de naam "Wind, Water & Wieken" is zeker de moeite waard. De entree is voor volwassenen €2,- en voor kinderen van 4 t/m 12 jaar €1,-. Het museum ligt aan de Dorpsstraat nummer 10. Tip: Ga tijdens de Nationale Molendag op 13 mei eerst een paar molens bezichtigen en vervolgens naar het Museum om de bouwkundige kant van de molens nog beter te bekijken.



SIMAV op evenementen ●

De PR commissie van SIMAV heeft een paar evenementen uitgekozen waarop zij aanwezig is om promotie te maken voor het mooie werk van de SIMAV molenstichting.

Op **zaterdag 5 augustus** staat onze molenstichting op de jaarmarkt in Noordeloos. Deze markt staat dit jaar in het teken van een lustrum en is open van 9.00-17.00 uur. Bij mooi weer mag deze markt zich weer opmaken voor duizenden bezoekers. Het is één van de grootste jaarmarkten van de hele omgeving.

Op **zaterdag 7 oktober** is ons promotieteam ook aanwezig op het Boerenlandfeest/Fokveedag in Hoornaar, waar

dieren en mensen jaarlijks zorgen voor een bijzondere dag. Ons SIMAV-team staat in de grote activiteitentent op het terrein.



Foto PR Fokveedag/Boerenlandfeest

SIMAV informeert...

Wipwatermolen krijgt belangstelling vanuit Engeland ●

In onze vorige nieuwsbrief hebben we aan molenaars een oproep gedaan hun leuke verhalen of anekdotes met onze nieuwsbrieflezers te delen. Helaas hebben we nog geen aanmelding binnen, daarom hier het verhaal van Helena Hunt, assistente productie-leider van Nutopia en het verzoek dat bij ons bestuur binnenkwam.

Het begon zo:

Op 28 februari ontving ons Dagelijks Bestuur een e-mail van Helena Hunt van Nutopia uit Londen. Dit filmproductiebedrijf maakt in opdracht van de BBC een 9-delige serie. Ruim 50 jaar geleden was al een keer een 12-delige serie uitgebracht, die wereldwijd was vertoond. In de nu te maken serie zou deel negen deels gewijd worden aan 20ste eeuwse kunst in de wereld en had men het oog laten vallen op de beroemde Pieter Cornelis Mondriaan. Pieter Mondriaan heeft in zijn vroege periode ook een aantal beroemde schilderijen gemaakt die vooral buiten Nederland furore maakten, "Mill in Sunlight" was er zo één. "I believe the mill that Mondrian painted was a Wipwater of Hollow Post Mill", zo schreef Helena en dan kom je al gauw bij onze molenstichting SIMAV terecht, denken wij dan ook. In de mail werd duidelijk uiteengezet wat het doel was en wat ze van ons wilden. Helena sloot af met "We will be in the Netherlands on Thursday 9th and Friday 10th March, so it would be great to talk to you about what might be possible".

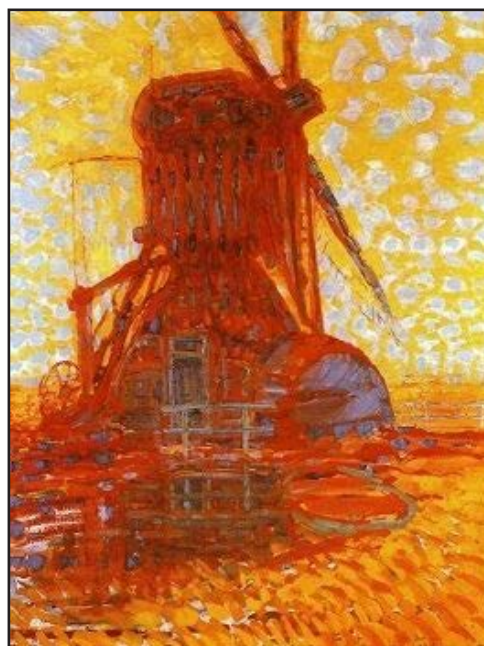
Het Dagelijks Bestuur delegeerde dit project, zoals het hoort, naar de PR-commissie en zo kwam het bij mij terecht. Door de betere kennis van de Engelse taal werd Juriean Kramer, onze biotoopadviseur gevraagd de e-mail-en telefonische contacten te onderhouden, aldus geschiedde. De datum lag ver genoeg van 1 april af om zonder argwaan serieus aan de slag te gaan. De film-opname zou op 20 maart plaatsvinden. Op 13 maart kreeg Juriean een mail waarin Nutopia al een viertal molens had uitgekozen waarvan ze de meest geschikte zouden kiezen. In het mailtje werden de 4 molenopties zeer gedetailleerd beschreven, we hadden met professionals te maken. De molens die Nutopia wilde bekijken en beoordelen op geschiktheid waren de Westermolen, Gelkenesmolen,

Oude Weteringmolen en de Broekmolen. Op zondag 19 maart gingen ze kijken, zo werd gezegd, daarna de keuze maken en vervolgens een dag later 2-3 uur filmen met een ploeg van zo'n zeven man met camera's en drone. Juriean hoorde na zondag niets, belde Londen of soms iets misgegaan was, "Je komt als Engelsman niet zomaar bij de Gelkenesmolen". Maar Helena was niet aanwezig, men zou haar opzoeken en contact op laten nemen. Op 20 maart kwam een e-mail van Helena met de excuses, ze hadden slecht weer (waarschijnlijk tijdens de oversteek) en hadden problemen gehad met de te strakke planning. Daarom was het niet mogelijk meer om de molen(s) te filmen, excuses hiervoor en bedankt voor alle medewerking en adviezen. En daar ging onze droom in rook op om internationaal door te breken.

Vorig jaar werden we al benaderd door een locatiezoeker van EndemolShine. Ze zochten een korenmolen in verband met opnamen voor een spannende Nederlandse serie, Korenmolen de Liefde zou zeer geschikt zijn om te filmen, van binnen en buiten werden foto's gemaakt. De locatiezoeker dacht de ideale locatie te hebben gevonden en zou dit bespreken met de regisseur. Een week later kregen we te horen dat het niet door ging omdat de regisseur de molen 'te netjes' vond. Word je daar ook al op afgerekend.

Twee keer mis, maar we blijven hopen, third time lucky!

Aris van Dam, PR



De molen van Mondriaan. Geschilderd omstreeks 1908

SIMAV informeert...

Kees Huisman, afgezwaid adviseur molenbiotopen

interview: Lucia Hubregtse

In een splinternieuwe wijk aan de rand van Giessendam worden we verwacht bij Kees Huisman en zijn vrouw Klaartje. Kees heeft onlangs, na veertien jaar, afscheid genomen als biotoopadviseur van SIMAV. Tevens is Kees voorzitter van TC geweest. Maar eenmaal op “zijn praatstoel” merk ik dat SIMAV nog in zijn hart zit. Kees is via de oude voorzitter Kees Bakker bij SIMAV terecht gekomen. Bakker was burgemeester van de gemeente Giessenlanden. Daar was Huisman werkzaam op de afdeling bouwkunde. Kees: “In 2001 kon ik met de vut en Kees Bakker dacht: die heeft tijd! Hij strikte me voor de technische commissie.”

Belang van biotopen

Kees weet veel over het verleden van Hardinxveld, Giessendam en de omliggende dorpen. Er blijkt wel degelijk verschil te zijn tussen Hardinxveld en Giessendam, met het riviertje de Giessen als natuurlijke begrenzing. Kees legt me vervolgens uit wat een biotoop is. “Het is heel belangrijk dat de molen goede windvang krijgt. Een molen



moet ook zichtbaar zijn in het landschap omdat molens onderling met elkaar communiceren. Bij het polderbestuur waren daarover regels vastgelegd en er moest rekening mee gehouden worden. Door de jaren heen is door bebouwing en beplanting veel dichtgeslibd. Pas in de jaren '90 zijn er in het bestemmingsplan van gemeenten weer regels opgenomen. Het is belangrijk dat overheden steeds bij de les worden gehouden. En omdat de functie van molens is vervallen is het belangrijk om eerst begrip bij de mensen te krijgen voor een goede biotoop. Je kan niet op mensen afstappen en “met de botte bijl” gaan eisen dat beplanting weggehaald wordt. Je stelt je eerst voor, vertelt het belang van de biotoop maar je luistert ook naar het verhaal van de ander. Een boom kan geplant zijn als een herinnering. Begrip tonen maar ook uitleggen dat zo'n boom op de duur een belemmering kan vormen. Ik stelde dan wel voor om de ander erover na te laten denken en na een jaar opnieuw bekijken of er een oplossing gevonden kon worden. En zo probeerde ik altijd te werken, in samenwerking met de “tegenpartij”. Kees vervolgt; “Een molen heeft de functie verloren maar om de molen in stand te houden moet hij blijven draaien. Door dat uit te leggen probeerde ik begrip te kweken bij de mensen. Het gebeurt ook dat de provincie bomen plant binnen 400 meter rondom een molen, de molenbiotoop, waarvan ze kunnen weten dat het binnen een aantal jaren in strijd zal zijn met hun eigen regelgeving. Heel typisch is dat...”

Gesprekken met het Waterschap

Kees heeft zich de afgelopen jaren hard gemaakt voor deze zaak. Liep tegen slechte communicatie op van verschillende instanties of tegen gebrek vooruitziende blik van bedenkers van een bestemmingsplan. “Mensen waarvan je verwacht dat ze er goed over nagedacht hebben. Maar” gaat Kees verder “het is nu zover dat wanneer de gemeente waarin een molen staat een bestemmingsplan heeft, waarbij normaal gesproken instanties als energiebedrijven en het Waterschap inzage krijgen zodat ze hun idee erop los kunnen laten, ook wij het plan ter inzage krijgen zodat we kunnen meedenken in het belang van de biotopen. Dus dat is een hele vooruitgang!” Kees legt uit dat het prettig is als je bepaalde zaken zo voor kunt zijn, zodat er later geen problemen ontstaan. “Zo heb ik altijd in januari een gesprek met het Waterschap. Acht jaar hebben ze op mijn lijstje gestaan; de bomen aan de Peppelweg bij Groot-Ammers. Met de molenbiotopen van de molens aan de Ammerse kaai als doel was ik blij uiteindelijk te horen dat de bomen weggehaald worden en niet worden vervangen. Dan is het belangrijk dat er steeds die gesprekken zijn, zodat je weet

SIMAV informeert...



wat je aan elkaar hebt en dat je bij sommigen een beetje de gebruiksaanwijzing moet weten om tot een oplossing te komen. Wel makkelijk als je weet hoe je iemand soms makkelijk kunt ompraten, dat leer je dan meteen" lacht Kees.

Op pad met een zakje brood

Dat het werk bij SIMAV veel tijd kostte werd duidelijk toen Kees' vrouw Klaartje erbij kwam zitten. Kees; "We hadden een periode dat ik vanaf onze caravan in Ouddorp verschillende keren heen en weer reed. Ik had het nog drukker dan toen ik werkte. Ik begeleidde in die tijd ook nog wat bouwprojecten en was secretaris van de stichting "Vrienden van Pedaja"."Echter terugkijkend op zijn periode bij SIMAV heeft Kees alleen maar leuke herinneringen. "Ik ben vooral dankbaar dat ik van Klaartje altijd de ruimte heb gehad!" Klaartje: "Nou, het botste wel eens hoor, dat mag je er gerust bijzetten!" Ze zegt het lachend maar dan serieus: "Ik zag dat het teveel vroeg van hem. Vooral in het jaar dat je de molens op moest gaan nemen voor de verzekering." Kees vult aan: "In twee maanden tijd moest ik 28 molens gaan opnemen." Klaartje: "Het waren koude maanden, december, januari, ging hij met een zakje brood weg. Dat wil je eigenlijk niet meer he? En we willen zolang we gezond zijn samen weg kunnen en dingen kunnen doen. Het was fijn dat Kees wat om handen had natuurlijk. Maar er is overal een tijd voor, denk ik dan". Kees knikt instemmend terwijl Klaartje opstaat; "Lust je nog een bakkie?"

Goed Gezien, Goed Bekeken! ●

De amateurkunstenaarskring uit de Regio Alblasserwaard "Goed Gezien, Goed Bekeken" is sinds 20 februari 2013 een vereniging met als doelstelling de Alblasserwaard aantrekkelijk maken voor (amateur) kunstliefhebbers en hun kunstminnend publiek. In molen De Liede wordt al enige tijd een ruimte ingericht met een steeds wisselende exposities. Zo exposeerde Wim van Wingerden van 22 januari t/m half april 2017.

De foto's die hij liet zien waren landschappen, bloemen en planten, ook in macro. In de maand juni kan men meedoen met de grootste expositie in Molenwaard. Meedoen gaat eenvoudig door een eigen kunstwerk voor het raam te zetten met de affiche van *Ik Toon Molenwaard* erbij. Hierdoor is het duidelijk wie meedoet. Ook op zaterdag 3 juni is weer een nieuwe expositie van Goed Gezien, Goed Bekeken te bewonderen in Molen De Liefde. Elke eerste zaterdag vanaf de maand mei is De Liefde geopend van 10.00-16.00 uur. Op die zaterdag zal de molenaar aanwezig zijn om bij goed weer de molen te laten draaien. U bent ook daar van harte welkom!



SIMAV informeert...

Vanuit de bestuurskamer

Molenwoningen

Om voor de periode 2017-2022 een beeld te krijgen van de te verwachten onderhoudskosten aan het interieur van de molenwoningen heeft de Technische Commissie van SIMAV elke bewoonde molen opgenomen. In alle woon- en slaapruinten zijn het materiaalgebruik, de afwerking, de sanitaire voorzieningen ende aanwezige installaties etc. beoordeeld. Er is gekeken naar de huidige staat van onderhoud en er is een inschatting gemaakt van het te verwachten onderhoud voor de komende jaren tot 2022. Tevens is voor een aantal onderdelen nu ook de levensduur vastgelegd. Er is een meerjaren planning opgesteld, die leidend zal zijn bij de uitvoering van het onderhoud. Uiteraard zal een en ander afhangen van de beschikbare financiële middelen.

Molenaarsavond

De traditionele zogeheten molenaarsavond van SIMAV is voor dit jaar gepland op maandag 30 oktober. In deze bijeenkomst worden nuttige en aangename zaken verenigd. Er is altijd een bespreking van actuele onderwerpen. De molenaars kunnen, individueel of gezamenlijk, molenzaken aan het bestuur voorleggen. De brandblussers uit alle SIMAV-molens worden die avond ter controle meegebracht. Een daarin gespecialiseerd bedrijf beoordeelt deze in molens onmisbare apparatuur. Elk jaar wordt een aantal blussers door nieuwe vervangen. De bijeenkomst wordt gehouden in Het Arsenaal te Nieuwpoort. Betrokkenen krijgen uiteraard tijdig een nadere convocatie van het bestuur.

Dreigt boete voor verwaarlozing erfgoed?

Vijf jaar geleden werden in Timboektoe in het noorden van Mali, na een staatsgreep, tal van kunstschaten/ tempels vernield. Na de omwenteling sloeg een gewapende islamitische groepering, die de invoering van de sharia nastreeft, toe. Volgens de nieuwe machthebbers waren eeuwenoude constructies boven graven verboden. In september 2016 verscheen ex- machthebber Ahmad Al Fagi Al Mahdi voor het Internationale Strafhof in Den Haag. Mr. Simon Olierook, advocaat te Leiden, belichtte deze casus in zijn column in het maartnummer van Heemschut. De Malinees werd schuldig bevonden aan een oorlogsmisdrijf, het vernielen van cultureel



Verwaarlozing in de jaren 60 bij molencomplex Streefkerk

erfgoed. Hij werd tot negen jaar gevangenisstraf veroordeeld. Columnist Olierook trekt een parallel naar de nieuwe Erfgoedwet, waarin het vernielen van een rijksmonument aangemerkt wordt als een economisch delict (maximale boete €20.500,00 euro). Mutatis mutandis betekent het dat de instandhoudingsplicht ook wettelijk is verankerd en dat dus een verwaarlozing van een rijksmonument aangemerkt kan worden als een economisch delict. Advocaat Olierook concludeert als volgt: „Ook dit is een signaal: het culturele erfgoed, in of buiten een oorlogscontext, moet behouden blijven.” SIMAV zit dus al ruim 60 jaar op het goede spoor met haar “Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden.” Onzerzijds geen risico op een boete, zo lijkt ons.

Boeken en ansichtkaarten

In de bescheiden bibliotheek van SIMAV is in het algemeen plaats voor twee categorieën boeken: - Boeken over molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden - Landelijke en provinciale molenboeken Uiteraard liggen de criteria dicht bij elkaar, maar er zit voor het bewaren van boeken wel een richtlijn in. SIMAV krijgt, evenals andere organisaties in onze sector, nog wel eens boeken uit na-latenschappen aangeboden. Het is dan wel moeilijk om “neen” te zeggen, maar het kan vaak



SIMAV informeert...

niet anders. Heb je als instelling, die geen boeken uitleent, één exemplaar van een boek dan is dat voldoende. Zo heeft SIMAV ook al wel geprobeerd om “dubbele” boeken aan een nieuwe eigenaar te slijten, maar dat is niet zo eenvoudig. In de verkoop (bijv. Marktplaats) bestaat geen of heel weinig animo. Wat doe je met boeken waarvoor niemand belangstelling heeft? Diezelfde vraag gold bij SIMAV ook voor ansichtkaarten. Nog bij zijn leven schonk molenfotograaf/uitgever Jacques Tersteeg duizenden ansichtkaarten van nagenoeg alle molens in het land aan SIMAV. Daar zit je dan plotseling met planken vol dozen met ansichtkaarten. Wat doen we ermee? Gebaseerd op onze criteria voor boeken hebben we de foto's van alle molens in ons werkgebied geselecteerd. Die hebben we gehouden. En wat doe je met de rest? Na het overlijden van de genoemde fotograaf konden we ook in aanmerking komen voor zijn boeken voorraad. Dat gold ook voor de bibliothecaris van de Vereniging De Hollandse Molen in Amsterdam. In die bibliotheek staan nagenoeg alle in ons land verschenen boeken over molens. Wij hebben in elk geval geen boeken uit de verzameling Tersteeg overgenomen. En waar zijn de ansichtkaarten gebleven? Onze voorraad is opgehaald door vertegenwoordigers van Historisch Centrum Ons Verleden (waarin gehuisvest de stichting Verzameling Ons Molenverleden) in het Zuid-Hollandse Zevenhuizen (een bezoek aan dat museum is een aanrader!)

Vanuit de bijeenkomst van het Algemeen Bestuur:

In een geanimeerde bijeenkomst heeft het Algemeen Bestuur van SIMAV (zes van de elf leden waren aanwezig) op 23 maart de jaarstukken over 2016 vastgesteld en vervolgens ook de blik op de toekomst gericht. AB-lid W. ten Kate (gemeente Giessenlanden) adviseerde het Dagelijks Bestuur (DB) om spoedig contact op te nemen met de provincie Utrecht om de Gedeputeerde Staten te informeren over de subsidieregelingen waarvan SIMAV in Zuid-Holland gebruik kan maken. “Smeedt het ijzer als het heet is,” zo zei spreker. Zoals bekend is, volgt er mogelijk een provinciale herindeling waardoor de gemeenten Leerdam en Zederik, samen met Vianen, in dit geval de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden, naar Utrecht gaan.



Vergadering Algemeen bestuur. Maart 2017

Toekomst

AB-lid Ten Kate raadde aan een deskundig bureau te laten onderzoeken hoe SIMAV er nu voorstaat en wat zij wil voor de toekomst. “Hoe zijn voldoende vrijwilligers te enthousiasmeren,” aldus Ten Kate, die constateerde dat er thans veel inzet bij SIMAV is. Hij vroeg zich af hoe dat over 10 of 20 jaar zal zijn. Ten Kate merkte verder op dat zijn gemeente voor weinig kosten per jaar vijf goed onderhouden molens op haar grondgebied heeft. “Deze staan er piekfijn bij, we hebben er als gemeente zelf geen omkijken naar.” Als burgemeester zegt hij zich aangesproken te voelen om – met collega's – mee te gaan denken over hoe we het voortbestaan van SIMAV op de langere termijn zien. “Het is tenslotte ons aller organisatie”. AB-lid G. Veldhuijzen (Gorinchem) steunde dat idee en stelde voor een werkgroepje te vormen, waarin 2 leden van het AB, 2 leden van het DB en 2 vrijwilligers zitting nemen. AB-lid A. Kraijo (Alblasserdam) zei het voorstel om naar de toekomst te kijken te ondersteunen. “We leven tenslotte nu in een andere tijd dan 60 jaar geleden, met o.a. een burgerparticipatie vanuit alle geledingen,” aldus spreker. De AB-leden N. Rozendaal (Papendrecht), D. den Hertog (Vianen) en F. Özdere (Molenwaard) sloten zich daarbij aan.

Souburghse Molen

Voorzitter T.C. van Gelder schetste tijdens de AB-vergadering in het kort de voortgang om te komen tot de restauratie van de Souburghse Molen te Alblasserdam. Spreker zei dat de gesprekken over restauratie en financiering weer waren opgepakt. “De gemeente Alblasserdam is thans bereid te beslissen over een raadsvoorstel voor de benodigde financiën en bij SIMAV is men bezig met het aanpassen van het bestek. De molen wordt draaivaardig



SIMAV informeert...



De Souburghse molen zomer 2016

gerestaureerd. De aanvankelijke eis om de molen ook weer maalvaardig te maken is vervallen. Het is niet mogelijk gebleken om het werk binnen de door de provincie Zuid-Holland gestelde termijn gereed te hebben waardoor een toezegging voor provinciale subsidie van € 150.000,00 is vervallen, "aldus de voorzitter SIMAV heeft daarop de handreiking gedaan de molen alleen draaivaardig te laten restaureren, mits de gemeente Alblasserdam de financiën zou regelen. AB-lid Kraijo (wethouder van Alblasserdam) antwoordde dat hierover geen discussie meer zal plaatsvinden. De gemeenteraad van Alblasserdam zou in zijn vergadering van eind mei een beslissing nemen over de voortgang van de restauratie. Voorzitter Van Gelder stelde dat bij een maalvaardige restauratie vooraf sprake zou moeten zijn van een archeologisch onderzoek. Dat zou heel veel tijd, geld en moeite kosten. Om het proces weer op gang te krijgen is besloten nu alleen volledig draaivaardig te restaureren. De gemeenteraad van Alblasserdam zou in zijn vergadering van eind mei een beslissing nemen over de voortgang van de restauratie.

Monumenten zijn niet vanzelfsprekend!

Zoals gebruikelijk is- voorafgaande aan de formatie van een nieuw kabinet- dienen heel veel organisaties en disciplines een "wensenlijstje" in bij de formateur. De Federatie Instandhouding Monumenten (FIM) schaarde zich in de lange rij van adviseurs richting nieuwe kabinetsploeg. SIMAV is als lid van de

Vereniging De Hollandsche Molen bij FIM betrokken. De FIM komt op voor de belangen van gebouwde, archeologische, groene en mobiele monumenten. We citeren een aantal onderwerpen uit het begin april door FIM ingediende manifest. Monumenten: * vormen een onmisbare band met ons verleden * zijn overal om ons heen -let op onze fraaie molens. * hebben een unieke en onvervangbare waarde. Dat molens mede de Nederlandse identiteit bepalen is evident. * zijn onlosmakelijk verbonden met de (cultuur)geschiedenis van Nederland. Noem molens gerust parels voor toerisme en recreatie, in stad en platteland.

Tegen al die argumenten valt niets in te brengen. Monumenten leven en ze maken Nederland mooier. Het gaat er nu om dat in stand te houden en te verbeteren, het te laten zien, erover te vertellen, eigentijds en aangepast aan de huidige maatschappij. Maar monumenten zijn niet vanzelfsprekend. FIM diverse adviezen op haar verlanglijstje staan, zoals

1. Investeer in planmatig onderhoud: handhaaf de huidige budgetten voor onderhoud en fiscale aftrek. Verbeter en vereenvoudig het systeem waar nodig. Daarvoor is het huidige budget van 105 miljoen euro hard nodig.
2. Restaureer de monumenten die dat nodig hebben. Het huidige budget van 52 miljoen aan subsidies en leningen is voor deze opgave het minimum.
3. Bevorder een passende en duurzame bestemming: versterk de huidige of zoek een nieuwe bestemming. Investeer 10 miljoen bovenop de huidige 3 miljoen.
4. Voorkom leegstand, met name van kerken en stel daarvoor 25 miljoen extra beschikbaar.
5. Waardeer de burgerparticipatie en het draagvlak onder de bevolking voor monumenten. Faciliteer het vrijwilligerswerk met 500.000 euro. De Federatie Instandhouding Monumenten wil het erfgoed duurzaam en publieksgericht in stand houden. Daarvoor is handhaving van het huidige totale budget van 160 miljoen euro noodzakelijk. Een extra budget van 50 miljoen euro is nodig om de grote, nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Henk Bovekerk, lid DB, secretaris

U ontvangt deze e-mail omdat u zich heeft opgegeven voor onze periodieke nieuwsbrief, als leverancier, sponsor, vriendenlid of vrijwilliger van onze Stichting.

Afmelden kan via reply deze mail, indien mogelijk met de reden van uw afmelding. Het postadres van SIMAV is:

SIMAV

Nieuwe Veer 42

2959 AK Streefkerk

De eerstvolgende nieuwsbrief verschijnt begin september.